

ACADEMIA ROMÂNĂ

Filiala Cluj-Napoca

Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”

Str. Emil Racoviță, nr. 21, 400165 Cluj-Napoca

Tel./ fax: (+40) 264 432440 (secretariat)

email: institutul.puscariu@gmail.com

Nr. 241 / 20.11.2018

RAPORT SINTETIC asupra activității desfășurate în anul 2018

I. Membrii Secției – lucrări publicate în 2018:

Nu e cazul.

II. Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”:

1.1. Domenii de cercetare:

A. Lingvistică: lexicografie și lexicologie românească și bilingvă; filologie; dialectologie; toponimie.

B. Istoria literaturii române.

1.2. Programe și proiecte de cercetare derulate în 2018:

1. *Tezaurul lexical al limbii române*. (DLR), literele F-J
2. *Lexicografie bilingvă româno-maghiară. Dicționarul român-maghiar*
3. *Lexicografie literară românească*
  - a. *Dicționarul cronologic al romanului românesc de la origini până în prezent* (DCRR)
  - b. *Dicționarul cronologic al romanului tradus în România de la origini până în prezent* (DCRT)
  - c. *Dicționarul culturii critice românești* (DCCR)
4. *Școala Ardeleană*
5. *Corpusul însemnărilor vechi românești. Transilvania*
6. *Tezaurul toponimic al României. Transilvania*
7. *Atlasul lingvistic român I și II. Texte dialectale* (ALRT I)
8. *Atlasul lingvistic român pe regiuni*
  - a. *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Transilvania.*
  - b. *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Banat.*
  - c. *Noul Atlas lingvistic român. Crișana.*
9. *Atlase lingvistice europene:* a) *Atlasul limbilor Europei* (ALE); b) *Atlasul lingvistic romanic* (ALiR)
10. *Atlasul lingvistic român. Graiurile dintre Morava, Dunăre și Timoc*
11. *Sextil Pușcariu. Corespondență primită*
12. *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Sinteză*

Programul de cercetare nr. 1, *Tezaurul lexical al limbii române*, precum și programul nr. 8, *Atlasul lingvistic român pe regiuni*, constituie teme fundamentale ale Academiei Române. Proiectele nr. 3, 6 și 10 constituie teme prioritare. Programul de cercetare nr. 9, cu proiectele ALE și ALiR, constituie o temă de colaborare internațională, coordonată, pe plan

național, de CS I dr. Nicolae Saramandu, de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti” din București.

III. Resurse umane:

Organigrama Institutului cuprinde, în prezent, **37** de posturi: **28,5** în cercetare și **8,5** de personal auxiliar cercetării. În cercetare lucrează, efectiv, **33** de cercetători (31 atestați și 2 în curs de atestare), dintre care **22** cu normă întreagă (20 atestați și 2 neatestați) și **11** (5 pensionari și 6 cadre didactice) cu cumul de o jumătate de normă științifică, după cum urmează: **3 CS I, 6 CS II, 15 CS III, 6 CS, 2 AC**. De la 1 decembrie o normă de AC se transformă prin concurs în CS.

Conducători de doctorat: 1 (în SCOSAAR) + 2 (afiliați Universității „Babeș-Bolyai”).

Doctori în filologie: 26.

IV. Activitate de formare a tinerilor cercetători:

Doctoranzi care lucrează în Institut:

- 1) CS III Bogdan Harhăță
- 2) CS Márta Vremir
- 3) CS dr. Otilia Urs (al doilea doctorat)
- 4) AC Crina Pop
- 5) AC dr. Maria-Alexandra Baneu (al doilea doctorat)

V. Infrastructura de cercetare:

- 1) Valoarea patrimoniului imobil (mijloace fixe din buget, donatii si venituri proprii) = 9.286.945 lei; valoarea patrimoniul mobil (obiecte de inventar din buget si venituri proprii): 146.024,71 lei. Total: 9.432.969,71 lei.
- 2) În cadrul grantului **Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniu istoric și identități cultural-lingvistice (ROMIMAG)**, cod PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0326, contract nr. 49PCCDI/202, s-a achiziționat aparatură în valoare de 25.406,93 lei.
- 3) Fondul de carte al bibliotecii a fost completat cu 63 volume (cărți și periodice) în valoare totală de 2.300,22 lei, reprezentând trim. IV / 2017, 26 volume în valoare de 1.021,47 lei și trim. I - III / 2018, 37 volume în valoare de 1.278,75 lei. Biblioteca deține în prezent 58.124 volume. Fondul de patrimoniu cultural național este constituit din 563 de piese (manuscrise, documente, tipărituri slavone și carte veche românească) din secolele al XVI-lea–al XIX-lea.

VI. Rezultatele cercetării desfășurate în anul 2018:

Conform tabelului din anexa 2.

VII. Realizări deosebite obținute în 2018:

- A. Predarea la tipar a antologiei *Școala Ardeleană*, în patru volume masive (peste 6.500 de pagini), ce urmează să apară până la sfârșitul anului în colecția „Opere fundamentale” a Fundației Naționale pentru Știință și Artă.
- B. În 2018 a fost publicată monumentală lucrare *Enciclopedia literaturii române vechi* (1040 p.), în conceperea, coordonarea și alcătuirea căreia s-a implicat efectiv și directorul Institutului „Sextil Pușcariu”, Eugen Pavel.
- C. În 2018 au fost publicate 6 cărți, 83 de articole de specialitate în edituri și reviste recunoscute în comunitatea academică, precum și 32 de articole în reviste de cultură. Au fost susținute 16 comunicări la manifestări științifice internaționale, 56 comunicări la manifestări științifice cu participare internațională și 18 comunicări la manifestări științifice interne.

VIII. Premii ale Academiei Române:

1. Otilia Urs, Premiul „George Barițiu” al Academiei Române pentru volumul colectiv *Cartea românească veche în Imperiul Habsburgic (1691–1830). Recuperarea unei identități culturale*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2016.
2. Adrian Tudurachi, Premiul „Titu Maiorescu” al Academiei Române pentru volumul *Fabrica de geniu. Nașterea unei mitologii a productivității literare în cultura română. 1825–1875*, Iași, Editura Institutul European, 2016.

IX. Cooperări științifice naționale și internaționale:

1. Proiecte

- a) *Noul Atlas lingvistic român. Crișana*, proiect realizat în colaborare cu Universitatea York din Toronto (Canada), prin aplicarea programului de digitalizare a datelor dialectale elaborat în cadrul *Romanian Online Dialect Atlas (RODA)*.
- b) *Atlasul limbilor Europei (ALE)*.
- c) *Atlasul lingvistic romanic (ALiR)*.

2. Oaspeți din străinătate care au vizitat institutul: Alberto Ghia (Universitățile degli Studi, Torino, Italia), Alfonso Germani (Centri Inchieste Dialettali „La Ciocia”, Italia), Libuše Čížmárová (Institute of the Czechlanguage of the Academy of Sciences of the Czech Republic), Milena Šípková (Institute of the Czechlanguage of the Academy of Sciences of the Czech Republic), Dorin Urișescu (York University York, Toronto, Canada), Stela SPÎNU (Universitatea AȘM, Chișinău, Republica Moldova), *Tendințe fonetice și morfologice ale graiurilor moldovenești vorbite pe teritoriul Republicii Moldova*, Nina Crcinschi (Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău).

X. Conferințe (simpozioane)/ manifestări științifice organizate de institut:

- 1) Organizarea Celui de-al XVIII-lea Simpozion Internațional de Dialectologie, Cluj-Napoca, 30–31 august 2018.
- 2) Organizarea Congresului Internațional de Istorie literară „Valori locale convertibile: mize internaționale ale istoriei literare naționale”, Cluj-Napoca, 10–12 mai 2018, în parteneriat cu Universitatea Babeș Bolyai, Facultatea de Litere.

XI. Granturi

- 1) **Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniul istoric și identități culturale-lingvistice (ROMIMAG)**, proiect derulat în consorțiu cu Universitatea Babeș Bolyai, director prof. dr. Corin Braga, responsabil partener pentru Academia Română Filiala Cluj-Napoca CS II dr. Adrian Tudurachi, cod PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0326, contract nr. 49PCCDI/202. Durata grantului: 01.03.2018 – 01.09.2020. Valoare totală (pentru Academia Română Filiala Cluj-Napoca): 1.219.147,86 lei. Valoare anul 2018 (pentru Academia Română Filiala Cluj-Napoca): 322.289,58 lei.
- 2) **Proiect de mobilitate pentru cercetători** în cadrul competiției lansate de UEFISCDI (PN-III-P1-1.1-MC-2018). Titlu proiect: „Cultural conceptualizations and the universes of discourse”, cod proiect: 0767. Durata grantului: 23–26.07.2018. Titular proiect: CS III dr. Elena Faur.

XII. Reviste de specialitate editate de institut:

- 1) Revista „Dacoromania”, s. n., 2 numere pe an; apare din 1994; continuă „Dacoromania”

(1920-1948) și „Cercetări de lingvistică” (1956-1993); publicată sub egida Editurii Academiei Române, ISSN 1582-4438; pagina web: www.dacoromania.inst-puscariu.ro; revista apare regulat și este indexată în BDI: ERIH PLUS, SCOPUS, ULRICH, EBSCO, MLA.

- 2) Revista „Nyelv-és Irodalomtudomány Közlemények” („Studii și cercetări de lingvistică și istorie literară”); 2 numere pe an; apare din 1957; publicată sub egida Editurii Academiei Române, ISSN 0567-6223.
- 3) „Dacoromania litteraria”, 2018, nr. 5, publicație anuală online editată sub egida Filialei Cluj a Academiei Române și a Institutului „Sextil Pușcariu” ISSN 2360-5189; pagina web: <http://www.dacoromanialitteraria.inst-puscariu.ro/ro/>. Indexată în EBSCO și în fabula.org.
- 4) *Caietele Sextil Pușcariu. Actele Conferinței Internaționale „Zilele Sextil Pușcariu”*, vol I, 2013 (apărut 2015), vol. II, 2015, vol. III, 2017. ISSN 2393-526X; ISSN-L 2393-526X. Publicație de tip *proceedings*, cu apariție din doi în doi ani.

Concluzii și propuneri:

- 1) Fondurile bugetare și extrabugetare alocate achiziționării unor noi cărți pentru biblioteca institutului, precum și a unor echipamente de cercetare moderne sunt total insuficiente.

DIRECTOR,
CS I dr. habil. Eugen Pavel

SECRETAR ȘTIINȚIFIC,
CS II dr. Adrian Tudurachi